

De Erfgoedmonitor

Home > Onderwerpen > Funding

Funding

Een groot aantal fondsen en fonds-gerelateerde organisaties ondersteunen de museumsector in Nederland. Naast de overheid en commerciële sponsors zijn zij belangrijke financiers van museumactiviteiten.

Vier grote cultuurfondsen

De belangrijkste cultuurfondsen voor musea zijn: het Mondriaan Fonds, het VSB Fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het SNS Reaal Fonds. Voor aankopen, tentoonstellingen en restauraties doen musea regelmatig een beroep op deze organisaties. Ook educatieve projecten en interactieve applicaties voor musea worden door deze fondsen gesubsidieerd.

Andere belangrijke financiers

Behalve van bovenstaande cultuurfondsen ontvangen musea ook bijdragen van de Vereniging Rembrandt (specifiek voor aankopen), de Bank Giro Loterij, of van kleinere (lokale) fondsen.

De Vereniging Rembrandt is een vereniging van 11.000 leden die als hoofddoel heeft om museale kunstankopen mogelijk te maken door middel van een financiële bijdrage. De Bank Giro Loterij is een loterij die 50% van de inleg schenkt aan musea in Nederland. De kleinere (lokale) fondsen en de commerciële sponsors die in de cultuursector actief zijn, zullen hier verder niet worden besproken.

Nationaal Aankoopfonds

Gerelateerd nieuws

Westfries Museum wil
teruggevonden schilderijen
restaureren via
crowdfunding

10 oktober 2016

Het Nationaal Aankoopfonds of Museaal Aankoopfonds is een fonds dat is ingesteld bij de Wet van 28 januari 1999 ([Staatsblad 1999, nr 67](#)). Overeenkomstig artikel 4 heeft de minister van OCW de bevoegdheid om, met instemming van de minister van Financiën een reserve aan te houden ten behoeve van een museaal aankoopfonds. In de praktijk wordt het fonds gebruikt voor museale aankopen van nationaal belang, voor (spoed) aankopen van objecten die voorkomen op de lijst behorende bij de Wet Behoud Cultuurbezit (WBC) en als dekking voor de indenniteitsregeling. Financiën beheert het Fonds en OCW beslist over de besteding. Het Nationaal Aankoopfonds is zodanig uitgeput dat het in 2016 feitelijk is gesloten voor ondersteuning van museale aankopen. In geval van WBC beschermde werken zal de financiering per geval worden gezien.

Crowdfunding

Voor het financieren van specifieke activiteiten maken musea ook gebruik van crowdfunding. Crowdfunding is het financieren van een project via kleine bedragen die door een (grote) groep mensen worden gedoneerd. Door de toegankelijkheid van internet zijn supporters van ideeën en projecten steeds gemakkelijker te bereiken en te interesseren voor een financiële bijdrage. Dit proces verloopt meestal via een online platform of website.

Het is een manier om het publiek bij een project te betrekken en kan een toetssteen zijn voor maatschappelijke relevantie. Crowdfunding valt niet onder de vergunningsplicht van de AFM en evenmin onder het toezicht van de Nederlandse Bank.

Indicatoren bij dit onderwerp

Funding - aankoopsubsidies cultuurfondsen

Van de vier grote cultuurfondsen in Nederland verstrekten het Mondriaan Fonds in de periode 2009-2017 de hoogste bijdragen voor aankopen door musea: gemiddeld € 3.723.501 per jaar. Het SNS Reaal Fonds verleent sinds 2014 geen aankoopsubsidies meer. Sinds 2017 verschaft ook het VSB fonds geen aankoopsubsidies meer.

Funding - Vereniging Rembrandt

Van 2009 tot 2017 steeg de bijdrage die de Vereniging Rembrandt de musea ter beschikking stelde voor aankopen van 1,4 miljoen naar 4,1 miljoen euro. In 2014 werd de meeste steun verleend (7,4 miljoen euro en 40 gehonoreerde aanvragen).

Crowdfunding - erfgoedbrede campagnes

Van de € 791.553 die in 2017 in succesvolle crowdfundingcampagnes voor cultureel erfgoed werd opgehaald was € 601.272 (76%) voor niet-museale erfgoedcampagnes. Erfgoedcampagnes laten vanaf 2014 een duidelijk stijgende trend zien, zowel in aantal als in opbrengsten. Campagnes voor monumenten waren in 2017 het vaakst succesvol (11 keer) en haalden ook het meeste geld op (€ 240.501), campagnes voor landschap kregen in 2017 de meeste bijdragen (2.842).

Crowdfunding - museale campagnes

Van de bijna 14,5 miljoen euro die de culturele sector in 2017 middels succesvolle crowdfundingcampagnes ophaalde, was in totaal € 791.553 (5,5%) voor cultureel erfgoed. € 190.000 (24%) hiervan was voor museale campagnes, een lichte daling ten opzichte van 2016 toen er door musea € 204.315 werd opgehaald.

Funding - BankGiro Loterij

Het totaalbedrag dat de BankGiro Loterij (BGL) de afgelopen jaren aan de Rijksgesubsidieerde (BIS) musea ter beschikking stelde fluctueerde in de jaren 2008 - 2017 tussen ruim € 12,5 miljoen (2009) tot ca. € 18 miljoen (2012). Het bedrag dat werd geschonken aan andere musea fluctueerde tussen de € 10,5 miljoen (2010) en ruim € 17,8 miljoen (2017). Het totaal aantal bijdragen aan musea is toegenomen van 42 in 2008 tot 107 in 2017.

Funding - Nationaal Aankoopfonds

Er is tussen 1999 en 2017 in totaal 25 keer een beroep gedaan op het Nationaal Aankoopfonds. Het aantal aankopen per jaar varieerde hierbij van 1 tot 6. Ook het totale aankoopbedrag per jaar varieerde sterk, van € 100.000 in 2010 tot € 30 miljoen in 2015.